

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВИТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА**

**SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
V Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
15 травня 2025 року**

СИМЧИК Н.В., ЗЕЛЕНЬКА Л.І. ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОГО ІМІДЖА МІСТА МУКАЧЕВО ЗАСОБАМИ ТОПОНІМІЧНОГО ЛЕКСИКОНА	502
ТКАЧУК Б.Р., САВУЛА Т.В. РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ У МІСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЯХ	504
ШАШОВЕЦЬ Й. П., ШАНТІН Б. С. РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ, ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ	507
КОТУБЕЙ Ю. І., БРЕЦКО Ю.Ю. СЦЕНАРНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	509
ЛІБА Б.М., ГОЛОВАЧКО В.М. СИСТЕМИ ОБЛІКУ ВИТРАТ: ТРАДИЦІЙНІ ТА СУЧАСНІ ПІДХОДИ	511
ГАВРИШКО С. Г. ВИКОРИСТАННЯ ПІШОХІДНИХ ПОХОДІВ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	514
КУЗЬМЕНКО В. М., ГЛАДИНЕЦЬ Н.Ю. ДОПОМОГА КРАЇН-ПАРТНЕРІВ ДЛЯ УКРАЇНИ: ЕКОНОМІЧНЕ ТА ВІЙСЬКОВЕ ЗНАЧЕННЯ	516
ПІГОШ В.А., РЕЗНІКОВ В.В. ОБЛІК ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	518
ПІГОШ В.А., ДЕРБАЛЬ С.І. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ: РОЛЬ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	520
ПОПОВИЧ О. М. ГАБОВДА В. С. МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК НАУКОВА ДЕФІНІЦІЯ ТА ВИМОГА СУЧАСНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	522
ХОМА П. П. МЕТОДИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	524
ЧЕРЕПАНЯ Н.І. ЕТНОВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ	525
ЛІНТУР І.В., НІМЕЦЬ І.І., БУРЧ Т.М., БЛІЧКО А.А. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ТА АНАЛІТИКО-ІННОВАЦІЙНИЙ СУПРОВІД	528

РОЗДІЛ 4
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ,
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

УДК 640.412:640.432:069

РОГЛЄВ Й.Й.
старший викладач, к.т.н.
кафедри готельно-ресторанної та музейної справи
Мукачівський державний університет

СУЧАСНИЙ СТАН ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Належний рівень розвитку готельного господарства необхідний кожній державі. Станом на перше січня 2025 року в Україні функціонували 1269 готелів та інших місць для тимчасового проживання, експлуатувалися майже 54 тисячі номерів на 119 тисяч місць. Більше як дві третини (58,2%) від усієї кількості підприємств готельного господарства є підприємствами приватної форми власності (в основному це великі підприємства з кількістю працівників до 50 осіб). Підприємства державної та комунальної форми власності мали приблизно однакові частки (15,6% та 15,2%, відповідно) серед усіх підприємств готельного господарства.

Однією з передумов розроблення обґрунтованої маркетингової політики готельного господарства є виявлення тенденцій, що виявляються на ринку готельних послуг. Аналіз розвитку готельного господарства України за останні 15 років дозволяє виділити принаймні два періоди, у межах яких тенденції виявилися протилежними. У 2008-2023 роках показники потужності готельного господарства невпинно зменшувалися - кількість готелів зменшилася на 28%. Серед основних чинників попиту на готельне обслуговування та пропозиції готельних послуг на початку аналізованого періоду переважали: економічний спад, інфляційні процеси, погіршення добробуту населення, фінансова нестабільність підприємств.

Наприкінці цього періоду додалися чинники структуризації матеріально-технічної бази підприємств готельного господарства шляхом зменшення багатомісних, низькорентабельних номерів, скорочення кількості місць у номері для підвищення якості готельного обслуговування [1].

Починаючи з 2023 року спостерігається зростання техніко-економічних показників готельного господарства України. За останні два роки їхня кількість збільшилася майже на 80 одиниць, або на 6,5% завдяки створенню нових готелів. Найбільше зростання кількості підприємств готельного господарства відбулося у Львівській - на 10, у місті Києві - на 8, у Чернівецькій - на 5, в Івано-Франківській - на 4, та Житомирській області - на 3 підприємства, відповідно. Зараз в Україні найбільше підприємств готельного господарства розміщено у Києві (9,2% від загальної кількості), Львівській (8,7%), Дніпропетровській (8,4%) областях, Одеській (6,0%) областях.

Таким чином, ринок готельних послуг сконцентрований переважно у культурних, ділових, індустріальних та туристичних центрах, місцях відпочинку туристів, зонах транспортного руху міжнародного значення.

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Про розвиток ринку готельних послуг свідчить кількість готельних місць на одну тисячу населення країни. Згідно з міжнародними стандартами цей показник має становити щонайменше 10. Враховуючи кількість населення України, кількість готельних місць тут повинна становити 460-470 тисяч. Функціонує ж значно менше - 111 тисяч, тобто обсяги пропозиції готельних місць нижчі від міжнародного нормативу в понад чотири рази.

Згідно з даними Всесвітньої туристичної організації (ВТО) середня завантаженість у готелях світу становить 65-75%. В Україні цей показник коливається від 13% до 63% [2].

Упродовж останнього року номерний фонд підприємств готельного господарства, крім столиці, найліпше використовувався у Закарпатській області (38%), у Вінницькій (37%), Миколаївській (35%), Запорізькій (33%), Рівненській та Черкаській областях (по 32%, відповідно). Водночас у 18 регіонах України показник рівня завантаженості підприємств готельного господарства був нижчим, ніж у середньому по країні. Згідно з функціональною структурою підприємств готельного господарства на території України послуги з тимчасового проживання надають 807 готелів, 15 мотелів, 8 готельно-офісних центрів, 4 кемпінги, 35 молодіжних турбаз та гірських притулків, 219 гуртожитків [3].

Як і раніше, найпоширенішими в Україні є готелі - 63,6% загальної кількості та гуртожитки - 17,3%. Аналізуючи функціональну структуру готельного господарства, можна зробити висновок, що в Україні щорічно неухильно зменшується кількість гуртожитків для приїжджих. В основному відбувається їх надання у комунальну власність під постійне житло.

Варто зазначити, що останнім часом поряд із традиційними підприємствами готельного господарства, що пропонують своїм клієнтам повний комплекс послуг із розміщенням, харчування та обслуговування, є інші місця для тимчасового проживання (літні будиночки, приватні садиби, котеджі, квартири, тощо). Частка цих підприємств становить 14,3% від загальної кількості підприємств готельного господарства. Ринок послуг таких доповнювальних засобів розміщення розвивається останнім часом швидше, ніж готельна сфера загалом.

Однією з найважливіших характеристик якості готельного господарства є рівень комфорту, який своєю чергою визначає категорію готелів. Рівень комфорту - це комплексний критерій, складниками якого є стан номерного фонду та приміщень загального користування, стан меблів, інвентарю, предметів санітарно-гігієнічного призначення, наявність і стан закладів харчування, інформаційне забезпечення і технічне оснащення, стан будівлі готелю, під'їзних шляхів, облаштованість прилеглої території, кількість і кваліфікація персоналу тощо.

РОЗДІЛ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Незважаючи на те, що частка готелів без категорії за останній рік зменшилася на 16%, вона залишається невиправдано високою (60%), насамперед через невідповідність комплексів вимог до матеріально-технічного забезпечення.

Література:

1. Державний комітет статистики України. Готелі та інші місця для тимчасового проживання: Статистичний бюлетень, К.: 2021 - 170 с.
2. Шаповалов О. В. Роль місцевих органів влади у створенні сприятливого інвестиційного клімату в Україні // Фінанси України. - 2020. - №7, С. 68-74
3. Пащук О.В. Маркетинг послуг: стратегічний підхід. 2020. Навч. Посіб. - К.: - 560 с.

УДК 17.022.1-043.83:338.48-44(1-21):81'373.21-049.7(477.87-21Мукачєво043.2)

СИМЧИК Н.В.
здобувачка вищої освіти
ЗЕЛЕНСЬКА Л.І.
доктор педагогічних наук, професор
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОГО ІМІДЖА МІСТА МУКАЧЕВО ЗАСОБАМИ ТОПОНІМІЧНОГО ЛЕКСИКОНА

Об'єктом даного дослідження є збір, вивчення, аналіз та систематизація топонімів міста Мукачєво через призму географічного, історичного, культурного розвитку з метою формування іміджу міста засобами топонімичного лексикону. Адже саме топоніми, за умовою їх раціонального вивчення, здатні надати багато інформації про минулі історичні епохи, особливості географічного розташування, риси господарської діяльності населення та інше.

Предметом дослідження даної теми є аналіз та оцінка топонімичної бази міста Мукачєво та її трансформація з точки зору відображення регіональних особливостей у наступні історико-хронологічні періоди: перебування у складі Угорського королівства; у складі Галицько-Волинської держави; під владою Габсбургів, Австро-Угорський період ; у складі Чехо-Словаччини; під Угорською окупацією; Радянський період; період незалежної України [1].

Джерельну базу дослідження становлять топоніми міста Мукачєво – фізико-географічні та суспільно-культурні (урбаноніми, хороніми, ороніми, гідроніми, етроніми та інші), які зібрані за різновіковими картами, словниками, реєстрами.

Теоретичне значення результатів, полягає в тому, що топонімія міста Мукачєво є надзвичайно багатогою, але досліджена недостатньо, тому потребує більш детального аналізу для створення нового культурного продукту.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що даний матеріал - багатокомпонентний топонімичний лексикон може слугувати джерельною